

Zagrebačke izložbe

Hommage à A. T. Mimara

IVICA ŠIŠKO

(Galerija »A«)

Dobili smo još jednu mapu visoke metjerske vrijednosti, ovaj put iz ateljea Ivica Šiška (1946) i suradnika, koja potkraj prosinca definitivno potvrđuje da je netom minula godina, među ostalim, i godina uspješnog likovnog izdavaštva, napose na polju grafike i bibliografskih izdanja. Ako je u tome pogledu još do jučer prednjačila Zbirka »Biskupić« u suradnji s pojedinim autorima, lani se toj živoj djelatnosti nemilosrdno pridružila Galerija Mala, odnosno Mladost, koja je otvorila taj izložbeni prostor u Radicevoj. U drugoj polovici godine »Mladost« je editirala tri grafičke mape: Zdenke Pozalč, Željka Lapuha i, u prosincu, Dimitrija Popovića.

Hommage à A.T. Mimara

ZAGREB

MIMARA

Ali, vratimo se Šišku i njegovu projektu pod nazivom *Hommage à A. T. Mimara*. Šiško je izradio 12 mezzotinta u boji koje, možda, natkriljuju njegove ranije mape. Fermentaciju stila, za koji Vladimir Maleković, pisac predgovora u mapi, s pravom kaže da sadrži nešto divlje, ali i produhovljeno, zapazili smo u ciklusu *Plavi poskok*. Zrele grafičke dosege evidentirali smo u mapi *Zapis iz Turopolja*, a *Hommage* je već časna kruna toga Šiškova pomaka, obilježena ne samo samosvojnim duktusom – koji kao da iz flore i stijenja istiskuje nov život oblika – nego i rijetko plemenitom bojom u tehnikama dubokog tiska.

U svjetlu ikonografije, u toj je mapi na djelu mjestimice parafraza – na primjer, *Sandro Botticelli* i njegovo *Rodenje Venere* – skidanje i variranje motiva starih klasika u duhu postmoderne. Međutim, ako je itko od

stvarnih anakronista, ili od onih koji s anakronizom samo koke-tiraju, poduzeo to vraćanje u povijest s razlogom koji opravdava njihov obrat, tada je to na prvome mjestu Šiško, iako nije anakronist. Posvećujući svoj rad *Anti Topiću Mimari*, kolekcionaru svjetskog glasa, autor je nadasve inteligentno ukazao na Mimarinu pasiju u kontekstu suvremena načina, povezao sebe i donatora, sebe i zrcalo umjetnosti.

Mapu sa Šiškom supotpisuju još *Vladimir Maleković*, te *Nikola Krajačić* (likovno-grafička oprema) i *Josip Solić* (uvez i ovitak). Objelodanjena je u 24 primjerka kao skupni čin pažnje i zahvalnosti spram Mimare, iz umjetnosti – umjetnosti.

DUBRAVKO ADAMOVIĆ

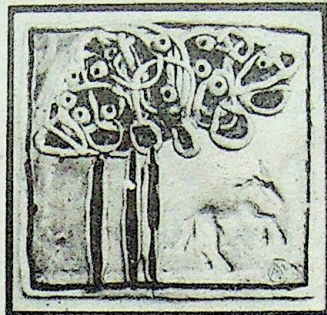
(Studio galerije »Forum«)

Donekle je novom Šišku srodan *Dubravko Adamović* (1953). U njega je također riječ o citatu i parafrazi, o zanimanju za rješenja iz likovnog nasljedstva, ali u pravilu iz ostavštine avangarde i prijelomnih modernista. Žešći je u rukopisu, blizak »novim divljima«, ali i suzdržaniji od njih, dovoljno odmjeren u nanošenju sirovih, reskih tonova, da osmisli sliku koja će svjedočiti osobni kut pristupa, njegovu težnju koherenciji, a ne nomadizmu. Šiško je preklasican u »Hommageu« da bi pristao u matricu nove slike bez ostatka. Adamović je tipično mladenački ponesen izazovima postmoderne, prepušteniji struji dana.

Ipak je sve bolji, ležerniji slikar. Kao da mu je približavanje mitološkoj slici svijeta, koju dakako varira po mjeri jezika žestoke ekspresivnosti, omogućilo veću slobodu, spontaniji izraz. Odmaknuvši se od preslagivanja Picassovih sklopova, stigao je na præg daljih izazova, sučeljavanja kontrasta (grubost – finoca, necista boja – čista boja, statičnost – pokret). Zadaća je složena, teška, no mladi Adamović podastire sve više dokaza u ulju i obliku da je oran ostvariti

Kresimir Katić

Mirjana Mlinarić

i tu kompleksnu konstrukciju. U slojevima suprotnosti nazire odgovarajuću viziju vremena.

SLAVKO MARIĆ

(Izložbeni salon Doma JNA)

S one strane svih mogućih sumnji i nepovjerenja u slikanje i slikarstvo, kao da nove umjetničke prakse i dokinuća artefakta u radu konceptualističke

Slavko Marić

profilacije uopće nije bilo. Slavko Marić (1921) je dočekaio svoj trenutak u osamdesetim godinama bez izvanjskoga odusevljenja. Nije se ranije kolebao, niti je zdvajao, tako da je opći povratak slikanju mladih naraštaja primio s filozofskim mirom stvaraoaca koji je to pouzdano očekivao. Bilo je samo pitanje dana kada će slikari ponovo posegnuti za starom štafelajnom slikom, kada će opetovano uzna-stojati da utisnu biljeg svoje prisutnosti u prostoru i vremenu i u kanonima tradicionalno čiste likovnosti.

Marić je uporno tesao metje, pročišćavao motiv. Upinjao se da iskristalizira *Krčki ciklus* ulja punih 25 godina, da svome afirmiranome nizu evokacija iz NOR-a pridruži dostojan opus pejzažnoga nadahnuća. Izložbom u Domu JNA Marić je zakokružio te napore s postavom u kojoj ima i nekoliko uzornih

realizacija plenerizma. Danas se više nitko neće zgražati nad slikanjem u prirodi, reći će, jamačno: gle, opajajuće. To se čuje jeka ekološke zabrinutosti. Svježina prirode koja izbija ima nade. Priroda je humano lice bivanja, naš istinski prostor očovječenja.

KREŠIMIR KATIĆ

(Mjesna zajednica »Zrinjevac«)

Gotovo sve što smo rekli o Mariću, odnosi se i na njegova kolegu iz slikarske klase na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, Kresimira Katica (1919), koji je s njim prosao solidnu školu pejzažizma kod Zlatka Sulentica i Ljube Babica. Među njima ima i razlika – Katić je svojedobno eksperimentirao slikajući po fotografijama svojih crteza – drukčijih su temperamenata. Marić pomno gradi sliku, istice njezina tektonička svojstva. Katić je razbarušeniji, slici dodaje pikturalne naglaske.

Temeljna različnost između njih počiva u izboru. Dok Marić pretežno slika krajolik, usredotočujući se na značajke krajobraza čak i u rijetkim vedutama, odnosno marinama, Katić je ponajprije slikar jadranskih gradova. Njemu su stare urbane jezgre uz more ono što je Mariću pejzaž – izlika za sliku, po-priste najuzbudljiviji događaja.

albuma i susreta u igri, svagda opčinjena bezazlenim svijetom djetinjstva, kada su prvi dojmovi snažni poput konačne istine.

U osnovi se od tada ništa nije promijenilo, ali autorica u novijim reljefima iskazuje uznapredovalu vještinu iskaza – zreliju koncepciju očitovanja, koja mo-

Aranka Njirić-Varga

deliranje uzdiže do ravni punije-ga, gušćeg i potresnijeg raskri-vanja osjećajnosti, do slojevitije-ga govora. A usporedo s time, i razvedeniju reljefnost, intenziv-nije kiparsko nagnuće. Kao da se pokrenula prema dubljim rezervama bića, koje signaliziraju agresivniju prostorno-taktilnu pratnju njenim pretežno zemlja-nim bojama.

ARANKA NJIRIĆ-VARGA

(Galerija »Ulrich«)

S pravom opaža Ariana Kralj da nakit Aranke Njirić-Varga ima dodira sa senzibilnošću pučkoga majstora, da je poput folklorne rukotvorine ili ukrasa stvoren za postojanje u prostanstvima okoliša, a ne u interijerima salonske podatljivosti. To je nakit gotovo skulptorske zamisli, s tragovima obradbe koji isticu kiparski shvaćeno svladavanje mesinga i bakra, trajnost i otpornost materijala, voluminoznost narukvice ili privjeska na ogrlici – određenu samodostatnost forme po sebi, mimo funkcije ukrašavanja.

Djeluje arhaično i moderno. Tome efektu pridonosi i koža koju Njirić-Varga rado koristi u kombinaciji s metalima, a donekle i prateći, rukom tkani materijali. Ljiljane Marincel-Mihaljević (1959), po zidovima galerije.

Josip ŠKUNCA

MIRJANA MLINARIĆ

(Galerija »Zagreb«)

Već je Vlado Bužanić, na izložbi Mirjane Mlinarić (1943) u Studiju galerije »Forum« prije četiri godine, primijetio da ta agilna keramičarka – u zaigranim vizijama nezamorenog djeteta – ispisuje na keramičkim pločama priče s putovanja, iz dvorišta na selu, iz obiteljskih

mašnjoj redukciji i bjelini, s pastoznim i zgusnutim, reljefnim namazima sabijenim u koncentrirane mrlje cvijeta. Ovdje čak i debljine rijetkih naslaga i poteza biva u odlučnim činionicem

tada i redukcija ili postupak eliminacije, postaje konstitutivni element. Čak i to što se slikar rado izražava u akvarelu poprima određeno značenje i nije samo usputnim interesom. Jer,

nike, čipke, prozorska ili ormar-ska krila, čak i oslikava kišobra-ne ili u svoju sliku ugradije i pravi sat! Pored citavog niza objekata od kaširanog papira – glava i portreta, pisacih mašina

Rijeka

R d . . .